

Diplomová práce

Student: Jan HAZLBAUER

Obor: ČJ – NJ

Název práce v českém jazyce: Koncept smrti v textech českých metalových hudebních skupin

Název práce v anglickém jazyce: Concept of death in the song texts of metal music bands

Oponent diplomové práce: Mgr. Mikuláš Horský

Posudek oponenta diplomové práce:

Diplomant se ve své diplomové práci zabývá konceptualizací *smrti* v textech českých metalových skupin. Vedle konceptuálních metafor, vymezených ve shodě s pracemi amerických kognitivních lingvistů Lakoffa a Johnsona, je práce věnována rovněž častým atributům *smrti*.

Onomaziologické hledisko v práci diplomanta přináší vedle víceméně všeobecně známých atributů *smrti* (samota, strach, černá barva atd.) zajímavou analýzu ontologických, strukturních a orientačních metafor, jak se objevují ve zpracovávaném materiálu, a podle kterých je *smrt* konceptualizována příslušnými typy metafor. Sémaziologické hledisko pak naopak ukazuje, jaké jiné pojmy lze vyjadřovat prostřednictvím výrazů *smrt* a *mrtvý*.

Diplomová práce je zpracována důkladně, diplomant se dobře orientuje ve daném materiálu. Členění práce je přehledné, diplomant se vyjadřuje kultivovaně, výtku by zasloužilo pouze několik pravopisných chyb a překlepů, tedy závěrečná korektura práce zřejmě nebyla pečlivá. Největší přínos práce shledávám v přehledném shrnutí metaforiky *smrti* v metalových textech, a tedy způsobu konceptualizace *smrti* danou sociální/zájmovou/filosofickou skupinou uživatelů jazyka. Přestože diplomant v úvodu zmiňuje, že pojem *smrti* býval považován za jazykové tabu, důvody jeho současného rozšíření ve zkoumaném materiálu pouze naznačuje v závěru práce.

Otázky k obhajobě:

V kapitole zabývající se atributy *smrti* diplomant v části věnované černé barvě (s. 31-32) uvádí, že původní barvou smrti ve slovanských představách byla naopak barva bílá. Ve zkoumaném materiálu však není uveden ani jeden příklad takovéto konceptualizace: pokuste se prosím vysvětlit, co bylo mohlo být důvodem takovéto výrazné změny v konceptuálním systému češtiny jakožto jazyka slovanského.

V kapitole 5.3.1.2 *Metaforická povaha lidského konceptuálního systému* na s. 40 diplomant uvádí, že pro přehlednost rozděljuje antropomorfizaci *smrti* na vnější a vnitřní: zkuste se prosím zamyslet nad nikoli formálními důvody, ale důvody vycházejícími právě z metaforické povahy lidského konceptuálního systému, které by mohly vést k tomuto rozlišení i na úrovni metaforizace.

V závěru práce diplomant uvádí (s. 79), že „nejen v metalových textech, ale i běžném jazyce se na konceptualizaci smrti v mnohých případech podílí snaha mluvčích zjemnit skutečnosti

související se smrtí“. Přesto (jak diplomant uvádí na s. 78) je v metalových textech smrt někdy chápána pozitivně. Co by mohlo být zdrojem tohoto kontradiktorního postoje? Lze nalézt chápání smrti jako něčeho pozitivního i mimo oblast metalové tvorby, např. v některých mytologiích, pohádkách či v jiných oblastech lidské kultury?

Doporučuji diplomovou práci Jana Hazlbauera k obhajobě a navrhuji klasifikaci:

v ý b o r n ě

Praha 13. března 2009

Mgr. Mikuláš Horský, oponent diplomové práce